

»theatrum mundi« željka kipkea

izložba u salonu
galerije suvremene
umjetnosti

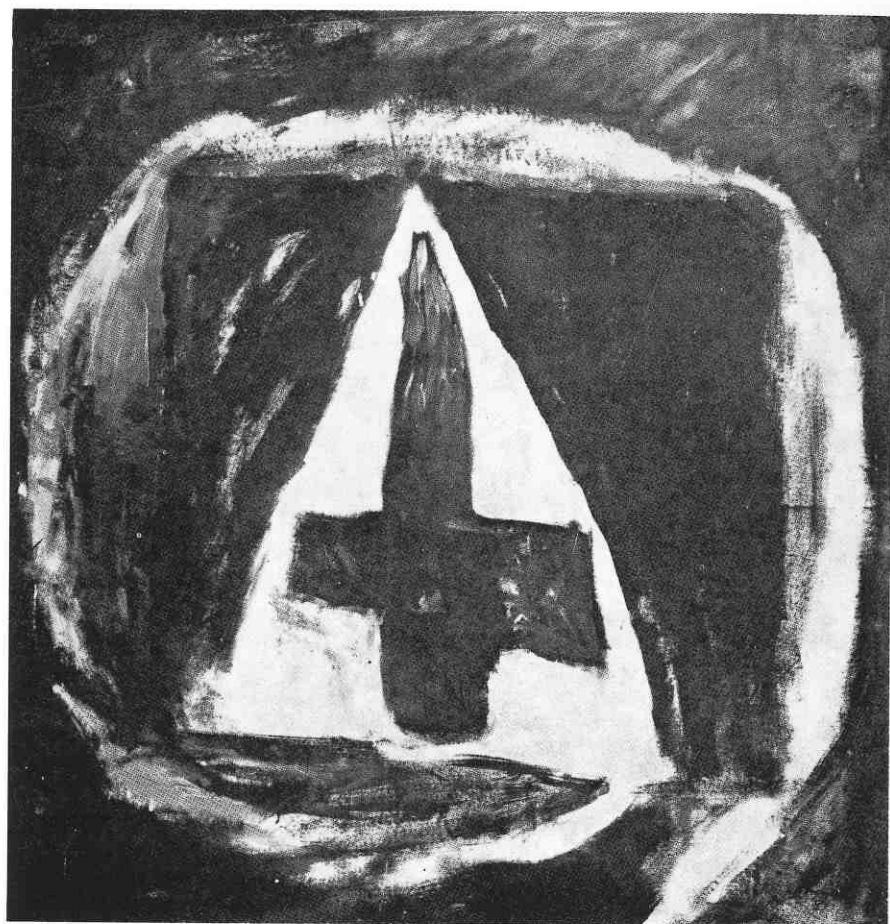
feđa vukić

Specifična situacija da umjetnik u katalogu poprati svoja izložena djela vlastitim tekstom (koji nije literatura) svjedoči svakako o neuobičajenoj ozbiljnosti. Primjerice, Duchamp, Motherwell, Šejka pojedinci su višestruko nadarene ruke: za kist i pero. Kod njih je napisano uglavnom proizlazilo iz slike, ali je riječ redovito otkrivala i neke nove aspekte naslikanog. Popratnim tekstom izložbe »Theatrum mundi« Željko Kipke želi akcentirati svoju aktualnu slikarsku poetiku i, ujedno, naznačiti pravac razvoja umjetnosti narednog »eona«.

Ostavljajući po strani nezahvalnu ulogu predskazivača, moramo istaći da Kipke-teoretičar dobro objašnjava Kipkea-slikara. »Ako je eklekticizam, neka je osviješten!«, kao da kaže autor, te radikalno odabire iz transparentne nakupine znakova kulturnohistorijskog nasljeđa.

Na jednom mjestu u katalogu Kipke piše: »Opravdanost ponovnog korištenja dobro poznatih i često upotrebljivanih znakova je upravo u njihovoj novoj ulozi, u njihovoj poziciji simbola tj. kompleksnih misaonih tvorevina.« Pri tom se »Veliko staklo« M. Duchampa pojavljuje kao integralni, sveprisutni simbol težnje prožimanja, i na općem i na pojedinačnom planu.

Taj nam se »Theatrum mundi« isprva pričinja ispunjen opsežnim,

ali ipak shvatljivim programom. Već postulirano mnoštvo gledišta i različitih kulturnih i ideoloških programa likovne prakse osamdesetih u ovom se Kipkeovu programu hoće osvijestiti i obrazložiti. Ne-postojanje čvrste okosnice u aktualnim umjetničkim trendovima uz posvemašnju slobodu u preuzimanju najrazličitijih predložaka temelj je programatske koncepcije ove izložbe.

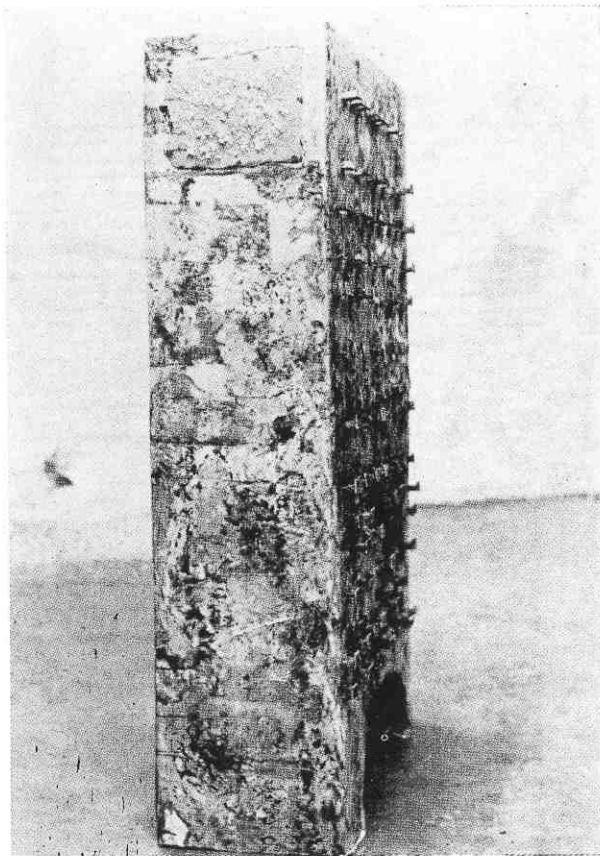
Odnos općeg prema pojedinačnom naglašen je i postavom. Od slika »Theatrum chemicum« i »Theatrum mundi« kao oznaka makrokozmosa, do »Osjećanja lebdjenja« i »Osjećanja otjecanja« kao fiksiranja mikrokozma izložbom dominira »Misterij K.«, slika ambivalentne simbolike. Obilazeći prostorije sa slikama nailazimo na niz citata, referenci, priziva, prerada... Duch-

ampova drobilica fungira kao najizrazitiji označitelj Kipkeova odnosa prema memoriji povijesnih stilova — ona više nije stroj koji funkcionira (ako je to ikad i bila), već određena amorfn masa neodređenog porijekla. Dakle, umjetnici osamdesetih, svjesni značenja, manipuliraju nakupinama povijesnih stilova, te ih istodobno obezličuju, dajući im, činom odabira, sasvim drugo značenje. Promatramo li aktualnu likovnost, ta se nova kvaliteta pričinja kao svojevrsna individualna mitologija. (»Nomadizam!«, netko reče. A netko će pak: »Mašta, memorija!«)

Željko Kipke želi reflektivno dopuniti proces slobodnog preuzimanja i asimiliranja povijesnog, dajući mu dignitet projekta za budućnost. On citira i prerađuje također vlastita ranija djela zaokružujući po-

stupak kojim, napokon, nastoji postići odmak izvan postavljenih parametara poetike. Dominantna slika izložbe »Misterij K.« simbolički je nečitka upravo zbog nedorečenosti (nedoslikanosti) i kao takva otvara slobodan prostor unutar kojega se kreću koordinate predviđanja novog.

U ukupnom učinku Kípkovo slikarstvo duguje više ekspresivitetu O-rozcova tipa negoli radikalizmu, citatima apostrofiranih, evropskih avangardi. Vizija veličanstveno tražičnog svijeta na kraju milenija oslikana je monumentalno. Snažna gesta prožeta je herojskom poetikom i uzvišenom patetikom pojedinca suprotstavljenog, gotovo mitski shvaćenog, sudbini civilizacije. Odnos moderna — postmoderna (avangarda — retrogarda) još nije razriješen. Umjetnost idućeg »eona« svakako će krenuti korak dalje od citiranja i prerade, te će oblikovati, sintetizirajući prošla iskustva, svoje značenjske odrednice. Željko Kipke nastoji akcentirati taj proces i »sve ponavlja u neredu (koji bi, ponovljen, bio Red)«.

nada škrlin

izložba u galeriji
vladimir nazor

stjepan šešelj

Ni godina dana nije odijelila prvu samostalnu izložbu Nade Škrlin (r. 1959) od napuštanja Akademije. S diplomom u džepu, dakako. Diplomirala je slikarstvo 1984. godine u klasi, tada već pokojnoga, profesora Raula Goldonija. Za naše vrijeme nimalo neobična žurba. Srećom, u ovom slučaju imamo iznimku, te se nikako ne može prethodnoj rečenici predmetnuti negativan vrijednosni sud, koji je u pravilu pratitelj žurbe.

Nada Škrlin nadarena je i vrijedna mlada slikarica. Iz dvadeset i tri izložena rada očito je da je autorici bio prijeko potreban izlazak iz mirnoće atelijera. Te su slike tražile prostora i drukčijih odnosa. Trebalo je sve to promotriti i na onaj drugi način, koji se u samoći atelijera samo predočuje. Izložbom. Pa opet, nakon svega, odvagnuti sve to negdje duboko u sebi. Međutim, ponovo žuriti, za drugom

izložbom, iako bi to bilo nešto posve uobičajeno u naše vrijeme, bilo bi nerazumno, upravo s razloga koji su opravdavali potrebu prve izložbe. Na žalost, upravo je ta greška učinjena (izložba u Galeriji Omladinskog kluba »I. L. Ribar« u Rijeci od 17. do 27. lipnja 1985) i ponovljena (izložba u Galeriji Rotonda osnovne škole — sjever — Zaprešić od 9. do 26. listopada 1985).

Vjerujući, još od diplomske izložbe, u talentiranost, radoznalost i radinost te stasajuće slikarice, uzdati nam se da će i za njezin slučaj vrijediti ono staro iskustvo: svako zlo za neko dobro. I da će se to dobro očitovati u slikaričinu vlastitom iskustvu o neznačajnosti velikog broja izložaba, kao i drugih kićenih podataka biografije, u usporedbi sa samo trunskom vlastito otkrivene umjetničke istine, vlastita slikarskog iskustva.